

Til beslutningsforslag nr. B 119. Beretning afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 23. juli 2003

Beretning

over

Forslag til folketingsbeslutning om, at regeringen aktivt skal arbejde for en fuld og hurtig liberalisering af EU's sukkermarked

[af Jørn Jespersen (SF) m.fl.]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 20. marts 2003 og var til 1. behandling den 22. april 2003. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 7 møder.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Danisco Sugar
Danske Sukkerroedyrkere og
U-landsorganisationen Ibis m.fl.

Deputationer

Endvidere har følgende mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til beslutningsforslaget:

Danisco Sugar og
U-landsorganisationen Ibis m.fl.

Samråd

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til fødevarerministeren til mundtlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmålet i et samråd den 16. juli 2003. Ministeren har efterfølgende sendt udval-

get det talepapir, der lå til grund for ministerens besvarelse af spørgsmålet.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 9 spørgsmål til fødevarerministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (S, DF, SF, RV, EL og KRF) konstaterer, at EU's protektionistiske sukkerordning er til stor skade for en række ulande, betales dyrt af EU's forbrugere, fører til et voldsomt forvridningstab i forhold til et frit marked og derfor ikke kan forsvares på nogen måde.

Flertallet noterer sig, at regeringens forventninger under folketingsdebatten om B 119, om at der ville komme et udspil til reform af EU's sukkerpolitik fra EU-kommissionen i juni måned 2003, har vist sig ikke at holde stik, og at der ikke på nuværende tidspunkt kan siges noget sikkert om, hvornår et sådant udspil måtte foreligge.

Flertallet opfordrer derfor – i anledning af, at Europa-Kommissionen i løbet af 2003 skal komme med et forslag til en reform af sukkerordningen – regeringen til aktivt at arbejde for:

- en fuld liberalisering af EU's sukkerproduktion og -forsyning;
- at denne gennemføres i løbet af højst 5 år og på en måde, så bevægelsen hen imod et libe-

- raliseret marked er mindst lige så stor i de første år som i de sidste;
- at der omgående åbnes op for fuld adgang til EU's sukkermarked for de mindst udviklede lande hvilket blandt andet indebærer, at regeringen
  - inden den 1. september 2003 offentligt fremlægger en strategi for, hvordan liberaliseringen kan ske
  - sørger for at fremlægge denne strategi over for de øvrige EU-lande og Europa-Kommissionen
  - arbejder for at den bliver gennemført, dels gennem en aktiv indsats på ministerrådsmøder mv., dels ved i den offentlige debat aktivt og klart at tage afstand fra udspil fra Europa-Kommissionen, der er mindre vidtgående.

Med beretningen fastlægges ikke alene Danmarks holdning i de kommende forhandlinger om EU's sukkerordninger. Den stiller også krav om, at regeringen – ledet af Danmarks angiveligt liberale parti – *aktivt* arbejder for at få afskaffet ordningerne.

Det er nemlig helt nødvendigt at bryde med det traditionelle billede, hvor kun EU's mest protektionistiske lande offentligt tilkendegiver deres mening, mens de påstået frihandelsorienterede lande holder lav profil og udelukkende giver deres mening til kende på lukkede ministerrådsmøder.

Beslutningsforlaget stiller krav til regeringen om en aktiv indsats på alle fronter:

Det indebærer, at der fremlægges et konkret forslag hertil senest den 1. september 2003, således at forslaget kan blive kendt før det vigtige WTO-møde i Cancun i september 2003. At regeringen sørger for, at det tilgår de øvrige aktører og debatteres i offentligheden. At regeringen aktivt fremfører synspunktet i alle relevante fora i EU. Og at regeringen protesterer mod mindre vidtgående forslag fra f.eks. Kommissionen.

Flertallet henviser øvrigt til bemærkningerne til beslutningsforlaget, som kan opsummeres på følgende måde:

EU's sukkerordning koster EU's forbrugere og skatteydere over 40 mia. kr. om året, dels i form af merpris på sukker, dels i form af skattebetalte tilskud til dumping af sukker uden for EU;

Sukkerroedyrkerne tjener et langt mindre beløb på EU's sukkerordning. OECD har opgjort merprisen »ved staldøren« (»at farm gate level«) til 17,8 mia. kr., men gevinsten for roedyrkerne er langt mindre: Sukkerordningen medfører nemlig store forvridningstab, fordi den fører til en ineffektiv produktion;

Det er derfor EU's sukkerfabrikker, der har størst gavn af ordningen. Ordningen er sådan skruet sammen, at der er meget lidt konkurrence på sukker, og mange fabrikker, incl. Danisco i Danmark, har et reelt monopol (monopson), i hvert fald set i forhold til sukkerroedyrkerne;

Ordningen skader ulandene voldsomt. EU er en stor nettoeksportør af sukker, men ville uden ordningen være en stor nettoimportør. Det ville gavne fattige bønder og landarbejdere i en række ulande, som f.eks. Brasilien.

Enkelte fattige ulande har isoleret set gavn af EU's sukkerordninger, fordi de får lov til at eksportere en vis mængde sukker til høje priser. EU dumper dog en tilsvarende mængde sukker uden for EU; det er til skade for ulandene under et, og udgiften betales af EU's skatteydere. Der er således reelt tale om ulandsbistand, men bistand der gives på en ineffektiv måde: Sukkerfabrikker og mellemhandlere i EU skal have deres store part, og pengene bindes til produktion af sukker, også i lande der burde satse på andre produkter. Det er dog en del af forslaget, at disse fattigste lande (EBA-landene) omgående skal have helt fri adgang til at eksportere sukker til EU, hvormed de får et vist forspring i forhold til andre lande.

Der er tale om et meget vigtigt signal i forhold til de igangværende WTO-forhandlinger, hvor ulandene med fuld ret har stillet krav om en aftrapning af de rige landes landbrugsprotektionisme, men hvor EU har stillet sig på bagbenene. Hvis EU ikke kan forpligte sig til at afskaffe en så absurd og så skadelig ordning som sukkerordningen – så vil et katastrofalt sammenbrud i WTO-forhandlingerne være rykket et skridt nærmere.

Et *mindretal* i udvalget (V og KF) er enig i målsætningen om, at EU's sukkerordning bør liberaliseres og markedsorienteres. Venstre og Det Konservative Folkeparti vil således arbejde for, at der sker en reform af EU's sukkerpolitik på linje med den netop vedtagne reform af den fælles markedspolitik, hvorefter målsætningen

vil være, at sukker indgår i den afkoblede model på lige fod med hovedafgrøderne korn, oliefrø og proteinafgrøder. Venstre og Det Konservative Folkeparti vil tillige arbejde for en langsigtet afvikling af den direkte støtte samt udfasning af alle eksportsubsidier og prisstøtteordninger.

Venstre og Det Konservative Folkeparti mener imidlertid ikke, at det er hensigtsmæssigt at fastlægge en strategi for, hvordan liberaliseringen skal ske, inden Kommissionen har fremlagt sin rapport om den eksisterende sukkerordning. Denne rapport må forventes at blive en central del af grundlaget for Kommissionens forslag. En forhandlingsmæssig dansk enegang vil alt andet lige forringe Danmarks muligheder for at påvir-

ke det endelige resultat. Derfor anser Venstre og Det Konservative Folkeparti det for nødvendigt at kende rapporten, inden man lægger sig fast på en konkret strategi for reform af den europæiske sukkerordning.

Der skal ikke herske tvivl om, at Venstre og Det Konservative Folkeparti vil arbejde for en fuld liberalisering af EU's sukkermarked og for, at regeringen i forbindelse med de forestående drøftelser af Kommissionens rapport argumenterer for, at EU's sukkerordning må og skal markedsorienteres og liberaliseres inden for en kortere årrække i overensstemmelse med Folketingets vedtagelse V 13 af 5. november 2002, (jf. FF side 740 og 763 2002-03).

P. u. v.

CHRISTIAN H. HANSEN

formand

Oversigt over bilag omdelt på B 119 i FLF

Bilagsnr.	Titel
1	Henvendelse af 14/4-03 fra Danske Sukkerroeddyrkere
2	Spm. 1 om kommentar til henvendelse af 14/4-03 fra Danske Sukkerroeddyrkere, til fødevareministeren
3	Spm. 2 om, hvornår der kommer et nyt udspil til midtvejsevaluering, til fødevareministeren
4	Svar på spm. 2 om, hvornår der kommer et nyt udspil til midtvejsevaluering, fra fødevareministeren
5	Spm. 3 om tidspunktet for fremlæggelse af Kommissionens rapport om markedsordningen for sukker, til fødevareministeren
6	Svar på spm. 3 om tidspunktet for fremlæggelse af Kommissionens rapport om markedsordningen for sukker, fra fødevareministeren
7	Henvendelse af 5/5-03 fra Danisco Sugar
8	Spm. 4 om kommentar til henvendelse af 5/5-03 fra Danisco Sugar, til fødevareministeren
9	Henvendelse af 6/5-03 fra U-landsorganisationen Ibis m.fl.
10	Spm. 5, om ministeren vil forsøge at indhente oplysninger om, hvornår sukkerrapporten fremlægges af Kommissionen, og om ministeren vil afholde et særskilt møde med udvalget til drøftelse af rapporten, til fødevareministeren Spm. 6 om en liste over, hvor meget sukkerproduktionen subsidieres i de forskellige områder af verden, og hvor meget støtteopkøb der er, til fødevareministeren
11	Brev af 8/5-03 fra Fødevareudvalget til Danisco Sugar
12	Svar på spm. 1 om kommentar til henvendelse af 14/4-03 fra Danske Sukkerroeddyrkere, fra fødevareministeren
13	Svar fra Danisco Sugar af 12/5-03 til Fødevareudvalget
14	Svar på spm. 5, om ministeren vil forsøge at indhente oplysninger om, hvornår sukkerrapporten fremlægges af Kommissionen, og om ministeren vil afholde et særskilt møde med udvalget til drøftelse af rapporten, fra fødevareministeren Svar på spm. 6 om en liste over, hvor meget sukkerproduktionen subsidieres i de forskellige områder af verden, og hvor meget støtteopkøb der er, fra fødevareministeren
15	Spm. 7, om der i særberetning nr. 20/2000 fra EU's revisionsret om forvaltningen af den fælles markedsordning for sukker står: Forbrugernes omkostninger ved EU's sukkerordninger var større end 42 mia. kr., til fødevareministeren Spm. 8, om tal for prisstøtte til sukkerproduktionen i EU er beregnet på den støtte, som ydes til bønderne, til fødevareministeren
16	Svar på spm. 4 om kommentar til henvendelse af 5/5-03 fra Danisco, fra fødevareministeren

Bilagsnr.	Titel
17	Svar på spm. 7, om der i særberetning nr. 20/2000 fra EU's revisionsret om forvaltningen af den fælles markedsordning for sukker står: Forbrugernes omkostninger ved EU's sukkerordninger var større end 42 mia. kr., fra fødevareministeren Svar på spm. 8, om tal for prisstøtte til sukkerproduktionen i EU er beregnet på den støtte, som ydes til bønderne, fra fødevareministeren
18	Henvendelse af 20/5-03 fra Danisco Sugar
19	Spm. 9 om kommentar til henvendelse af 20/5 03 fra Danisco Sugar, til fødevareministeren
20	Brev af 20/5 03 fra Socialistisk Folkeparti vedrørende »Korrekte sukkeroplysninger fra SF«
21	Svar på spm. 9 om kommentar til henvendelse af 20/5 03 fra Danisco Sugar, fra fødevareministeren
22	Samrådsspm. A, om ministeren vil orientere om Kommissionens forslag til en reform af EU's sukkerpolitik, til fødevareministeren
23	1. udkast til beretning
24	Kopi FLF alm. del: Ministerens talepapir fra samråd den 16. juli 2003 vedrørende samrådsspørgsmål A